

2. Uluslararası Kadın Girişimcilik ve Liderlik Zirvesi

KONFERANS PROGRAMI

27 Mayıs 2010, Perşembe

7:30-9:00 Kayıt

9:30-10:15 Zirve Açılışı

- Gülseren Onanç, Başkan, KAGİDER
- Ergun Özen, Genel Müdür, CEO, Garanti Bankası
- Hillary Rodham Clinton, Dış İşleri Bakanı, A.B.D (video mesaj)

10:15-10:45 Açılış Konuşması – “Daha Yetkin Kadın, Daha Gelişmiş Toplum”

- Ömer Dinçer, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, Türkiye

10:45-12:15 Oturum 1 - Yeni Dünya Düzeni Nasıl Olmalı? Yeni Dünya Düzenini Şekillendirmede Kadınların Rolü Ne Olacak?

Konuşmacılar

- Elif Şafak, Yazar
- Ghassan Salame, Uluslararası İlişkiler Profesörü, Sciences PO Paris
- Tamer Özmen, Genel Müdür, Microsoft Türkiye

Moderator

- Şirin Payzın, Haber Spikeri, CNN Turk

12:15- 12:45 Networking Arası

12:45-14:00 Öğle Yemeği

14:00-15:30 Oturum 2 - Kadınların İşgücüne Katılımını Artırmada Kadın Liderlerin Rolü Nedir?

Konuşmacılar

- Açılış Mesajı, Lorraine Hariton, Ticari İlişkiler Özel Temsilcisi, A.B.D Dış İşleri Bakanlığı, (video mesaj)*
- Amanda Ellis, Kıdemli Uzman, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Bölümü, Dünya Bankası
- Andrina Lever, Başkan, Lever Enterprises

- Ümit Boyner, Başkan, Türk Sanayici ve İşadamları Derneği, (TÜSİAD)
- Serpil Timuray, CEO, Vodafone

Moderatör

- Nakiye Boyacıgiller, Dekan, İşletme Fakültesi, Sabancı Üniversitesi

15:30-15:40 Ara

15:45-17:20 Oturum 3 - Sivil Toplum Yoluyla Dünyayı Nasıl Değiştirebiliriz? Kadın STKların Dünyadaki Etkisi.

Konuşmacılar

- **Oturum Açılış Konuşması** - Aude Zieseniss de Thuin, Başkan, Women's Forum for the Economy and Society
- Martine Levy, Başkan Yardımcısı, Avrupa Kadın Lobisi (EWL)
- Diane Morris, Başkan, Uluslararası Kadın İttifakı (TIAW)
- İpek İlkaracan Ajas, Başkan, Kadının İnsan Hakları Yeni Çözümler Derneği (KİH-YÇ) ve Öğretim Üyesi, İstanbul Teknik Üniversitesi İşletme Fakültesi
- Melissa Hungerford, Direktör, Coca-Cola Yetenek Yönetimi, Coca-Cola Avrasya ve Afrika Grubu, The Coca-Cola Company

Moderatör

- Bahadır Kaleağası, Uluslararası Koordinatör, TÜSİAD

17:20-17:45 Kahve Molası

17:45-19:15 Oturum 4 – Uluslararası İlişkilere Kadın Diplomatların Etkisi

Konuşmacılar

- Açılış Mesajı – Ria Oomen Rujiten, Türkiye Raportörü, Avrupa Parlamentosu
- Antonella Cerasino, Direktör, NATO Ülkeleri Departmanı, Kamu Diplomasisi Bölümü
- Jessica Hand, Başkonsolos, İngiltere Başkonsoloslugu
- Sharon Weiner, Başkonsolos, ABD Başkonsoloslugu

Moderatör

- Cansu Çamlıbel, Gazeteci, Hürriyet Gazetesi

28 Mayıs 2010, Cuma

9:00-9:15 Açılış Konuşması

- **Egemen Bağış, Devlet Bakanı ve Başmüzakereci, Türkiye**

9:15- 10:45 Oturum 5 – Gelişim Yolunda Farklılıklarımızdan Güç Almak

Konuşmacılar

- **Oturum Açılış Konuşması – Ayşegül İldeniz, Direktör, Türkiye-Afrika-Ortadoğu Bölgesi, Intel**
- Karin Karakaşlı, Gazeteci, Yazar
- Nebahat Akkoç, Başkan, KA-MER

Moderatör

- Fuat Keyman, Dekan Yardımcısı, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Koç Üniversitesi

10:45-12:15 Oturum 6 - Kadın Girişimcileri ve Liderleri Destekleme Yolları Nelerdir?

Konuşmacılar

- Anne Day, Kurucu Başkan, Company for Women
- Aynur Bektaş, Başkan, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Kadın Girişimciler Kurulu
- Camille Wardrob Alleyne, Kurucu, The Brightest Stars Foundation
- Deepak Jayaraman, Direktör, Kurumsal İşbirlikleri, Goldman Sachs International

Moderatör

- Ali Beba, Direktör, Girişimcilik Merkezi, Özyeğin Üniversitesi

12:15-14:00 Öğle Yemeği ve Networking

14:00- 15:30 Oturum 7 – İklim Değişikliğinden Doğan Yeni Fırsatlar, Sürdürülebilir Çevre ve Ekonomi

Konuşmacılar

- Christine LINS, Genel Sekreter, Avrupa Yenilenebilir Enerji Konseyi (EREC)
- Renay Onur, Yönetim Kurulu Üyesi, Dost Enerji
- Nilgün Ciliz, Öğretim Üyesi, Sürdürülebilir Kalkınma ve Temiz Üretim Merkezi Müdürü, Boğaziçi Üniversitesi
- Zeynep Yalım Uzun, Başkan Yardımcısı, Pazarlama, Unilever

Moderatör

- Akın Öngör, Başkan, WWF

15:30-16:00 **Kahve Molası – Etkinlik Köşeleri**

16:00-17:50 **Oturum 8 – İslamiyetin Kadın Gelişimine Etkileri Nelerdir?**

Konuşmacılar

- Fatmagül Berktaş, Profesör, İstanbul Üniversitesi
- Tariq Ramadan, Öğretim Üyesi, Modern İslam Çalışmaları, Oxford Üniversitesi
- Nüket Kardam, Profesör, Monterey Uluslararası Çalışmalar Enstitüsü
- Ayşe Önal, Gazeteci, Yazar

Moderatör

- Ruşen Çakır, Gazeteci

17:50-18:10 **Kapanış Konuşmaları-KGL Zirve**

19:30 **Sosyal Etkinlik-Kokteyl**

Tema 1 – Yeni Dünya Düzeni Nasıl Olmalı? Yeni Dünya Düzenini Şekillendirmede Kadınların Rolü Ne Olacak?

Yaşadığımız yüzyılda kadınlar liderlik pozisyonlarında rol alarak gelişmeyi ve dönüşümü tetikliyor olsa da ortada hala aşılması gereken engeller var. İş dünyasında, siyasette, yönetimde, sivil toplum ve girişimcilikte kadının varlığını ve etkisini artırmak mücadele verilmesi gereken alanlar olarak karşımıza çıkıyor.

Bu sınırlar ve kısıtlar düşünüldüğünde panelistler öncelikle “yeni dünya düzeni nasıl olmalı?” sorusuna odaklandılar. Yeni düzenini tanımlamaya çalışırken, “bu düzende kadının rolü ne olacak?” sorusuna cevap aradılar.

Hayatın farklı alanlarına bakıldığında kadınlar arasında kurulamayan birliğin temelinde kültürel farkların yattığı oturumun öne çıkan görüşü oldu.

Tanınmış Türkiyeli yazar Elif Şafak, çoğu zaman farklılıklar için bir platform olan kültürden aynı zamanda bir uyum ve ahenk mekanizması olarak da yararlanılması gerektiğini ifade etti. Günümüzde kadınların hayatında çok etkin olan iki karşıt akımdan bahsetti:

a) Mobil Hayatlar (toplumun daha küreselleşen hayatlar yaşadığı, farklı kültürlerle açık, etkileşimli, daha mobil ve melez bir düzen)

b) 11 Eylül sonrası çoğulculuktan kaçış (“Diğeri de benim gibi olmalı” olmalı görüşünün yaygınlaşması ile toplumda yukarıdan aşağıya doğru ayrımcılığın yaygınlaştığı, kültürel farklılıkların göz ardı edildiği bir düzen)

Yüzeyselliği aşarak görünenin ötesine bakabilmek, derindeki nedenleri sorgulamak toplumsal gelişimde önemli bir ihtiyaç olarak karşımıza çıkarken, Elif Şafak kadınların yeni dünya düzeninde ancak kendilerine sunulan bilginin derinine, yüzeyde görünenin ötesine bakabilirlerse gerçek bir rol oynayabileceklerini savundu. Böylece bir ahenk ve uyum yaratabileceklerini ve sosyal hiyerarşinin önüne geçilebileceğini ifade etti.

“Kadınlar elitizm ve elitist feminizm’den, Avrupa Merkezci yaklaşımdan ve kültürcü romantizm’den uzak dururlarsa Türkiye’de ve uluslararası arenada çok büyük etkiye ve oldukça önemli liderlik rollerine sahip olabilirler” (Elif Şafak)

Elif Şafak konuşmasında çok önemli bir noktaya dikkat çekti. Şafak’a göre kültürel önyargılarımızdan kurtulmak zorundayız. Ancak böylece kadınlar paylaşılan değerlere, ortak noktalara ve paydalara odaklanarak birbirlerine ilham verebilirler. Bu sayede kültürler arası iletişim ağları kurulabilir ve ulusötesi feminist hareketler yaratılabilir.

Sciences Po Paris Üniversitesi Öğretim Üyesi Profesör Ghassan Salame konuşmasına dünya düzenini tanımlayarak başladı. Salame çağımızın üç temel dünya düzeni şeklini tartıştı: (a) medeniyetler ayrımına dayalı dünya düzeni; (b) devlet hakim dünya düzeni; (c) premodern ve post modern dünya düzeni. Altını çizdiği nokta ise günümüzde devlet düzeninin hakim olduğu ve bu düzende kadının rolünün kısıtlı olduğuydu.

“Medeniyetler dünyası başladı. Devlet hakim dünya düzeninde kadın varlığının güçlenmesi yavaştır çünkü devlet ideolojisinin kadın dostu olmayan bir takım normları vardır: asker güdümlü olma, savaşların kaçınılmazlığı, toplumda yaygın “mağdur kadın” algısı ve bu algının kadınların rolünü gerçekten kısıtlaması”(Ghassan Salame)

Microsoft Türkiye Genel Müdürü Tamer Özmen katılımcılara toplumumuzun teknolojiye olan bağımlılığı ve MSN, Facebook, google gibi sosyal mekanizmaların bilgi alışverişindeki rolü üzerine çarpıcı veriler ve bilgiler sunan bir video ile konuşmasına başladı. Günümüzde bilgiye büyük bir ihtiyaç duyuyoruz ve bilgiye erişim bir çok konuda en belirleyici faktör olurken bu gelişimde insan davranışının evrimini özellikle kadın davranışının evrimini anlamak daha da önemli oluyor. Özmen’in verdiği bilgiye göre Türkiye dünyada facebook kullanımında 4. sırayı alırken, hotmail kullanımında üçüncü sırada yer alıyor.

Kültürel farklılığı ve çeşitliliği anlayabilmek, hakim devlet düzeninde bu farklılıkları kucaklamak ve mevcut dünya düzeninde kadının rolünü sorgulamak gittikçe daha da önemli hale gelirken, yeni dünya düzenini tanımlamada kadının varlığı biraz daha öne çıkıyor.

Tema 2 – Kadınların İşgücüne Katılımını Artırmada Kadın Liderlerin Rolü Nedir?

Oturum açılış konuşmasını yapan Dünya Bankası Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Uzmanı Amanda Ellis’e göre “Cinsiyet Eşitliği Akıllı Ekonomidir”.

Amanda Ellis, çok çarpıcı gerçekleri sunduğu konuşmasında kadınların erkeklerden daha iyi eğitim almaya meyilli olduklarını ifade etti. Örneğin, en son çıkan Dünya Bankası raporunun bulgularına göre üniversitelerin kadın mezun sayısı erkek mezun sayısından kat kat fazla olurken, istihdam dünyasına baktığımızda erkeklerin işgücüne katılımı artıyor, kadınlar ise daha çok kayıt dışı sektörlerde, genellikle düşük vasıflı işlerde ve tarımda daha fazla var olabiliyor.

Kadınların işgücüne katılımı açısından Dünya sıralamasında Türkiye'nin en düşük 5. ülke olduğunu ifade eden Ellis, aynı zamanda veri ve bilgi toplama aşamasının zorlu bir süreç olduğunu, tanımların ve bakış açılarının ülkeden ülkeye değiştiğinin altını çiziyor.

Sistemi dönüştürebilecek köklü değişimin nasıl yakalanabileceği konusunda üç temel eylem alanı tanımlayan Ellis; bu alanları (a) makro – kanunlar ve politikalar; (b) mezo – kurumlar; (c) mikro – doğrudan kadına ulaşan ve onları eğiten yöntemler olarak sıraladı.

Lever Enterprises Başkanı Andrina Lever, kadın güçlenmesi ve liderliği için çok stratejik ve önemli bir alan olan "networking"i tartıştı. Çok önemli bir noktanın altını çizen Lever, gelişme için gerekli olanın üst seviyede yönetime ulaşım imkanı olmadığını, aksine doğru karar vericiye ulaşım olduğunu, doğru karar vericinin de çoğu zaman en üst düzey yönetim olmayacağını ifade etti.

Kadınları mağdur olmamaları ve mücadele etmeleri için cesaretlendiren Lever, oyun alanımızda bize sunulan bilgiyi doğru kullanma konusunda akıllıca karar vermelerini önerdi.

Türk Sanayici ve İşadamları Derneği Başkanı Ümit Boyner kaynak, eğitim ve finansal kaynaklara erişimde yaşanan sorunlara ışık tuttu.

"Türkiye'de asıl sorun zihniyet. Öncelikle bir zihniyet dönüşümü yaşanması gerekiyor." (Ümit Boyner)

Türkiye'de % 24 seviyelerinde olan kadın istihdamını farklı açılardan değerlendiren Boyner, iş yaşamı ve özel yaşamın arasında kurulması gereken dengenin önemine işaret etti. Bu dende sağlanmadığı sürece kadın istihdamı önünde bariyerler olacağını savundu. Türkiye'de kadınların önceliğinin aile içindeki roller olduğunu ifade eden Boyner, "kadının öncelikle bir insan olarak anlamak, algılamak çok önemlidir" dedi.

"Eko-verimlilik" kavramını tartışmaya açan Boyner, kadınların ekonomik olarak özgür olmadıkça aktif siyasete katılmalarının neredeyse imkansız olduğunu söyledi. Böyle bir bağımsızlık olanağı içinse öncelikle eğitimden başlanması gerektiğinin altını çizdi.

Vodafone CEO'su Serpil Timuray toplumsal cinsiyet eşitliğinin bugünkü durumuna nasıl geldiğini değerlendirdiği konuşmasında Türkiye'de kadının durumuna dair önemli noktalara ışık tuttu.

Üç önemli noktanın altını çizen Timuray, (a) gerçek eşitlik için siyasetin ve politika geliştirmenin önemli olduğunu; (b) iş dünyasında çok önemli bir yetenek havuzundan faydalanacağımız bir dönüşümün kas gücünden beyin gücüne doğru yaşanması gerektiğini; (c) eğitimin, özellikle lise sonrası eğitimin kadınların istihdama katılmaları için önemli bir dinamik olduğunu ifade etti.

Kadınların aktif işgücüne katılımı, daha doğrusu kadınların işgücüne katılmamaları önündeki engelleri kaldırmak oturumdaki tartışmaların ortak paydası oldu. Birçok ülkede alternatif çözümlere olanak sağlayan kadın kotaları tartışıldı. Ancak iş dünyası için bu konuda hem olumlu hem de olumsuz yorumlar olması kotayı halen çokça tartışılır bir konu yapıyor.

Tema 3 – Sivil Toplum Yoluyla Dünyayı Nasıl Değiştirebiliriz? Kadın STK'ların Dünyadaki Etkisi

Kadınların sivil topluma aktif katılımları kişisel gelişim ve ilerleme, kadın diyalogu ve uluslararası iletişim fırsatları yaratması açısından oldukça önemli bir alan.

Women's Forum for the Economy and Society Başkanı Aude Zieseniss de Thuin, gelişmiş ülkelerde büyüme ve ilerleme devam ederken, eş zamanlı olarak gelişmekte olan ülkelerde yaşanan baskı ve ekonomik gerileme trendlerinden bahsetti. Kadınların hayatın her alanına aktif katılımları için kadın kotasının önemli bir uygulama olduğunu savundu.

“Kadınların eğitimi alanında ilerleme var, ancak kadınları iki baskın alan olan siyaset ve gelişimin parçası yapmak için harekete devam etmeliyiz”. (Aude Zieseniss de Thuin)

TIAW Başkanı Diane Morris kadınlar için birleşmiş bir vizyonun öneminden bahsederken, kadın networklerinin bu sayede daha fazla işbirliği ve ortaklık yapabileceğini vurguladı.

“Kadın farklılığını ve çeşitliliğini kucaklamak önemlidir” (Diane Morris)

Çeşitlilik kadın networklerinin anlamak ve farklı kadın organizasyonları ile birlikte çalışmak için hayati öneme sahiptir. Kadınları temsil eden organizasyonların devamlılığı ve etkinliği içinse katılımçı demokrasi olmazsa olmazlardan biri olarak karşımıza çıkıyor.

İpek Ajas konuşmasında “gönüllülük” fikrine vurgu yaptı. Toplumun sivil toplumda aktif olarak yer alan profesyonel kadınlara büyük bir ihtiyaç içerisinde olduğunu ifade eden Ajas, kendisinin de yer aldığı kadının insan hakları eğitimi gibi programlar aracılığı ile kadınlarla birlikte çalışmanın toplumu dönüştürücü etkisinin altını çizdi. Özellikle Türkiye'deki gibi bir eğitim sisteminde sivil toplum aracılığı ile bu tür çalışmalarda bulunmanın önemi daha da ortaya çıkıyor. Böylece aynı toplumsal zümreye dahil kadınlar arasında bile olan iç hiyerarşilerin ve güç oyunlarının yol açtığı uçurumlarla savaşmak daha kolay oluyor.

The Coca Cola Company Yetenek Yönetimi Direktörü Melissa Hungerford iş dünyasında kadının gelişimi ve liderliği üzerine yaptığı konuşmasında, kadının ekonomide tüketici olarak oynadığı rolün önemine dikkat çekti ve Türkiye'de bu anlamda kadın tüketicinin etkisinin ABD, Çin ve Hindistan'daki kadınların toplamından daha büyük olduğunu ifade etti.

“Türkiye'deki kadın tüketicinin etkisi, ABD, Çin ve Hindistan toplamından daha büyük.” (Melissa Hungerford)

Şirketler ve toplumlar arasında karşılıklı bağımlılığa dayanan bir ilişki olduğunu savunan Hungerford, şirketlerin sürdürülebilirliğinin faaliyette oldukları toplumların sürdürülebilirliğine tam tamına bağlı olduğunu ifade etti.

Tüm dünyada market alışverişinin %70'ini kadınlar yapıyor. Kadınların tüketim kararlarında oynadığı rol ve hane içindeki karar güçleri düşünüldüğünde, kadın tüketici aracılığı ile kaydedilebilecek ekonomik büyümenin de ne kadar büyük olabileceği göz önünde bulundurulması gereken bir gerçek.

Tema 4 – Uluslararası İlişkilere Kadın Diplomatların Etkisi

NATO, Ülkeler Departmanı Direktörü Antonella Cerasino'ya göre kişinin toplumsal cinsiyete dair bakış açısı oldukça önemli. Toplumsal cinsiyet eşitliğini ve başlı başına cinsiyeti nasıl algıladığımız çok

önemli, çünkü toplumsal cinsiyete dair önceden oluşturulmuş ve yerleşmiş görüşümüzü ve kadına dair beklentilerimizi şekillendiriyor.

İstanbul İngiltere Başkonsolosu Jessica Hand konuşmasında daha çok kadının aile içindeki rollerinden ve bu roller ile iş hayatı arasında kurulması neredeyse zorunlu dengeden bahsetti. Özellikle dış ilişkilerde kariyer düşleyen bir kadın mutlaka aile içi rollerini dengelemeli dedi. Bu dengeyi yakalamanın mümkün olduğunu ifade eden Hand, önceleri bu dengenin dış ilişkiler kariyeri ile birlikte kurulmasının imkansız olduğunu da altını çizdi. Kadınların dış işleri alanında yakaladıkları ilerleme ivmesini korumak için risk almaya ve yeni uzmanlık alanları keşfetmeye devam etmeleri gerektiğini savunan Hand, bu sayede iyi bir gelişim yakalanacağını düşünüyor.

İstanbul ABD Başkonsolosu Sharon Wiener dış ilişkilerde ancak 1970'lerde kadına yönelik politikaların değiştiğini ve olumluya doğru dönüştüğünü söylerken, daha öncesinde hamile kalan bir kadının işi bırakmak durumunda bırakıldığını, dış ilişkilerin uzun ve sancılı bir yol katettiğini ifade etti.

“1985'te kıdemli diplomatların sadece %3'ü kadındı” (Sharon Wiener)

Sharon Wiener siyasi ve diplomatik fırsatların çok iyi dengelenmesi gerektiğini ifade etti.

Dış ilişkiler arenasında sayısız dava ile erkek dominasyonu azaltılmış olsa da, diğer taraftan bu davaların dış ilişkiler camiasına girebilen kadınlar üzerindeki baskıyı artırdığı tartışılması gereken önemli bir gerçek olarak karşımıza çıkıyor.

“Kadınların barışa yönelik en büyük katkıları herşeyden önce insan faktörünü düşünmeleridir” (Sharon Wiener)

Oldukça kişisel hikayelere olanak sağlayan bu oturumda dış ilişkiler dünyasında kadın olarak var olan gerçek hayatları dinledik. Kişisel deneyimler ve hayat hikayeleri tartışmayı gerçek hayat alanına çekerken, konuşmacılar gelenekçi klişelerle ve geniş bir zümrenin ihtiyaç ve taleplerini hesaba katmayan politikalarla mücadele ederken karşılaştıkları zorlukları samimiyetle aktardılar.

“Kafayapılarını ve zihniyeti değiştirmek çok önemli. Bunu sağladıktan sonra dış ilişkiler dünyasında kadının ilerlemesi dev adımlarla olacak.” (Antonella Cerasino)

Tema 5 – Gelişim Yolunda Farklılıklarımızdan Güç Almak

Kültürler arasında bir ahenk ve uyum yakalamanın gerekliliği günümüzde göz ardı edilemez bir gerçeklik haline geldi. Ancak ahenk ve benzeşmek arasında ciddi bir fark var.

Teknolojik ilerlemeler farklılıkların birlikte yaşamasını kolaylaştırırken; bireylere kendilerini etnik, kültürel, sosyal, siyasi ve ekonomik farklılıklar hakkında eğitmesi fırsatını da sunuyor.

Intel Türkiye, Afrika ve Orta Doğu Direktörü Ayşegül İldeniz internet kullanımının ciddi bir ekonomik değer yarattığını, bu bağlamda toplumun önemli bir değişim yaşadığını ve bu değişimin çok iyi yönetilmesi gerektiğini ifade etti.

Hem doğuda hem de batıda kültürel farklar önemini korurken, kimlik olgusundaki değişimlerin harmanlanmış, çeşitlenmiş toplumsal yapılara fırsat tanımayacağından söz etmek günümüzde anlamını yitiriyor.

“Başarıyı artıracak ve kültürel değişimi kucaklayacak faktörler şunlar: esneklik (değişime açık olma), ılımlılık (baskın olmama) ve yaratıcılık” (Ayşegül İldeniz).

Ayşegül İldeniz’in vurgu yaptığı bir diğer nokta da insanoğlunun farklı bireyler olarak potansiyelini hayata geçirmede olduğu oldu.

İş hayatında bir takım yöntemlerle farklılık yönetimini başarıyla sağlamak mümkün;

- A) Esnek çalışma saatleri / koşulları
- B) Mentörlük / liderlik eğitimi
- C) Tüm çalışanlara “farklılık” eğitimi
- D) İşe alım süreçlerinin iyileştirilmesi (kadın kotaları uygulanması)

KAMER Başkanı Nebahat Akkoç, toplumsal gelişim ve barış adına sivil toplumun oynadığı önemli role dikkat çektiği konuşmasında, Türkiye’de Kürt ve Ermeni azınlığın da dahil olduğu bir toplumsal barış ve uzlaşma ortamının ve bu doğrultudaki çabaların öneminden bahsetti.

“Feminizm benim bireysel deneyimlerimle yaşadığım tüm sorunları ifade etmeme olanak sağlayan bir kanal oldu” (Nebahat Akkoç)

Akkoç şiddet ve girişimcilik arasında çok ilginç bir bağ kuruyor. Türkiye’nin bazı bölgelerinde şiddet oranları gittikçe tırmanıyor. Kadına karşı şiddet ise girişimcilik etkinliğini çok ciddi oranda kısıtlıyor. Şiddetin yarattığı güvensiz ve korumasız bağımlılık hali girişimciliğin olmazsa olmazları yaratıcılık ve üretken ortamı öldürüyor. Her gün şiddete uğrayan bir kadın uzun vadeli plan yapmayı bir kenara bırakıyor, böylece girişimcilik gelişimi de eksik kalıyor.

“Türkiye kültürel farklılıklara odaklanıp bu farkları kucaklayabilseydi bambaşka bir ülke olurdu” (Nebahat Akkoç)

Öte yandan Türkiye’de farklılığı ve kültürel çeşitliliği sağlamak adına kentleşme ve ekonomik büyüme önemli parçalar olarak yerlerini alıyor.

Gazeteci, yazar Karin Karakaşlı birlikte bir gelecek inşa etmenin önemi üzerinde durdu. Birlikte var olma ve diyalog farklılıkların kucaklanması için önemli koşullar olarak öne çıkarken, Karakaşlı AB’nin farklılıkların kucaklanması adına iyi bir örnek olmadığını savundu. Türkiye’de yaşayan bir Ermeni kökenli bir vatandaş olarak Karakaşlı Türkiye’nin geleceğine dair umut ve güven duyuyor ve bu topraklarda büyümeye devam etmeyi arzuluyor.

Tema 6 – Kadın Girişimci ve Liderleri Destekleme Mekanizmaları

Panelin temel tartışması “eğitmek” ve “öğretmek” arasındaki farkları ortaya koymak üzerine gelişti.

Aynur Bektaş bir takım değerlere sahip çıkıldıkça ekonomik girişimciliğin en iyi gelişim yöntemlerinden biri olduğundan bahsederken sosyal sorumluluğun da önemine özellikle dikkat çekti.

Company of Women’ın kurucusu Anne Day, girişimciliğin ebeveynlerin verdiği eğitim, cesaretlendirme ve motivasyon ile daha çok küçük yaşta evde başladığını ifade etti.

“En önemli destek mekanizması eğitime teşvik etmek ve buna genç yaşta başlamaktır” (Anne Day).

Company of Women’ın “Genç Başarı Programı”ndan bahseden Anne Day, çalışanlar arasında mentörlük ve etki networkleri yaratmanın önemine vurgu yaparak bu sayede profesyonel kadınların genç hemcinslerine ulaşarak onları günün birinde lider yapacak etkiyi yarattıklarını anlattı.

Brightest Stars Foundation kurucusu Camille Wardrob Alleyne konuşmasında kişinin kendini genç kadınları teşvik etmeye ve daha sağlıklı bir gelecek için liderler yaratmaya adanmasının öneminden bahsetti.

“Ben kendimi bir umuda adadım, değişimi getirme umuduna” Camille Wardrob Alleyne

Çok iyi şekillendirilmiş bir eğitim programının kadınlar için önemini altını ısrarla çizen Camille Wardrob Alleyne, kadın liderlerin ancak ülkeler ve toplumlar kadınların eğitimi ve hayatın her alanına katılımı için savaşırsa var olabileceğini savundu.

Goldman Sachs International Kurumsal İşbirlikleri Direktörü Deepak Jayaraman, Goldman Sachs’ın yeni projesi 10.000 Kadın hakkında bilgi verdi. Jayaraman’ın vurgulamak istediği nokta farklı organizasyonların ve çok uluslu şirketlerin seçim yapabilecekleri bir yetenek havuzu yaratmanın önemi oldu. Jayaraman ayrıca kadınların parayı kazandığı durumlarda, paranın nereye harcandığı üzerindeki kontrollerinin de arttığını ifade etti. Bu noktada dikkat etmek gereken bir diğer önemli nokta da kadınların kazandıkları parayı genellikle çocuklarının eğitimlerine harcadıkları ve bu durumun eğitim üzerindeki çarpan etkisi oldu.

“Kadınlar sivil toplumda var olan birçok mekanizma aracılığı ile hayatın her alanına katılımlarını artırmak için uzun bir maraton koşmalı.” (Deepak Jayaraman)

Oturumu tek cümle ile özetlemek gerekirse; kadınlar aynı düşünce yapısındaki kadınlar ile bir araya gelerek gelişmeyi artırmalı, destek ağları oluşturmaları.

Tema 7– İklim Değişikliğinden Doğan Yeni Fırsatlar, Sürdürülebilir Çevre ve Ekonomi

İklim değişikliği hayatımızın göz ardı edilemez parçalarından biri olmaya başladıkça bu alanda yapılması gereken eylemlerin, yatırımların ve hatta stratejik kararların önemi daha da artıyor. Oturumda konuşmacılar temiz üretim, temiz tüketim ve temiz enerji perspektiflerinden sürdürülebilir çevre ve ekonomik gelişme arasındaki ilişkileri değerlendirdiler.

Unilever Pazarlama Bölümü Başkan Yardımcısı Zeynep Yalım Uzun, çevreye odaklanmanın kaçınılmaz olarak kadına odaklanmanın bir yolu olduğunu savunurken, kadınların özellikle kimyasal ürünlerde en büyük tüketici kitlesini oluşturduğunu ifade etti. İşte bu yüzden özel sektör için kadına odaklanmak ve aynı zamanda çevre duyarlılığını sağlamak günümüzde hem sosyal hem de ekonomik olarak bir gereklilik.

Kadınların ürün seçimine etkisi o kadar büyük ki, yıllar içinde 62 futbol sahası büyüklüğünde alanda karbonu azalttık” (Zeynep Yalım Uzun).

Zeynep Yalım Uzun bazı günlük alışkanlıklarımızın nasıl farkında olmadan enerji kullanımı ve çevre kirliliği üzerinde negatif etkilere yol açtığından bahsetti. Sadece temizlik alışkanlıklarımızı ya da su kullanım alışkanlıklarımızı değiştirmekle bile gezegenimizi kurtarmak mümkün. Herkes bir noktadan

başlamalı. Özellikle tüketim ve ev bakım kararlarında söz sahibi olan kadınlar geleceği değiştirme gücüne sahip.

Zeynep Yalım'ın ardından söz alan Nilgün Cılız özellikle uzmanlık alanı olan temiz üretim tekniklerine değindi ve önemli bir endüstriyel model olabileceğinin altını çizdi. Üretimde temiz yöntemlerin uygulanmasının ekolojik ve ekonomik açıdan etkinliği sürdürülebilir çevre için de yeni bir alan açıyor. Aynı zamanda girişimciler için yeni iş fikirleri yaratmak adına önemli bir alan olarak karşımıza çıkıyor.

Dost Enerji Yönetim Kurulu Üyesi Renay Onur çevresel sürdürülebilirlik için temiz enerjinin önemini tartıştı. "Türkiye'de ve dünyada artan ekolojik bilinçlenme ile paralel olarak yenilenebilir enerji önem kazandı" diyen Onur sözlerini şöyle sürdürdü "iş dünyasında hedefimiz yenilenebilir enerji alanında Türkiye tabanlı bölgesel yatırımlar yapmak".

Onur'a göre yenilenebilir enerji sektöründe sadece sürdürülebilirlik değil aynı zamanda ölçeklenebilirlik de önem kazanıyor. Bunu bir iş fikri olarak algılayacak olanlar için Onur'un konuşmasından alınacak bir çok ders var.

Tema 8– İslamiyetin Kadın Gelişimine Etkileri Nelerdir?

Dünyanın en hızlı büyüyen dini İslamiyet hem birleştirici bir rol oynarken bir yandan da kadın güçlenmesi ve gelişimi alanlarında bir takım sorunlara neden oluyor. Dikkat çekilmesi gereken bir nokta da şu; bir din olarak İslamiyet çoğu zaman kadın güçlenmesi konusunda saldırılara uğrasa da, saldırıların hedefi olması gereken İslamiyet'in kendisi değil de farklı ve yanlış yorumları olmalı. Çünkü bu yorumlar farklı ülkelerde dini uygulamalar olarak geçerliliklerini koruyorlar.

Profesör Fatmagül Berktaş konuşmasında tek bir İslamiyet olmadığına, aksine birçok İslamiyetin var olduğuna değindi. Uygulamaların farklılığı düşünülüğünde kadın liderliğinin önündeki engellerin İslamiyet'le ilişkisinden önce İslamiyet anlayışının yeniden tanımlanması ve tartışılması gerektiğini savundu. Öte yandan İslami öğretilerin halk tabanında güçlenme ve gelişmeye yönelik yorumları da tartışıldı.

Profesör Tariq Ramadan tartışmayı daha siyasi bir boyuta çekerek şu hatırlatmayı yaptı: günümüzde çağdışı ve terörist bir din olmakla suçlanan İslamiyet aslında Orta Çağ'da siyasi gereklerle yüceltilen dinin aynısı. Bu yüzden dünya dengelerini yok sayarak değerlendirmeler yapmak imkânsız.

Özgürleşme yolunda ilerlerken her şeyden önce atılması gereken adımları kişinin kendi kendini özgürleştirilmesi ve kendi kendini ilerletmesi olarak tanımlayan Ramadan, dinin kişisel gelişim için önemli bir araç olabileceğine değindi. Kişinin kendi kendini eğitmesinde, diğerleri ile iletişime geçmesinde dinin bir araç olarak kullanılması kişiyi hem daha dolu kılarken hem de akıllı bir şekilde dinini savunabilmesini sağlıyor.

Profesör Nüket Kardam en son UNDP İnsani Gelişmişlik Raporu'na değinerek farklı ülke örneklerinden gelişmişlik ve kadın güçlenmesi ilişkisini değerlendirdi. Pakistan, Yemen, Bangladeş gibi ülkelerde insani gelişmişlik endeksi oldukça düşükken kadın güçlenmesi alanında görece iyi performansları ayrı tartışmalara alan açıyor. Bu noktada ise sorulması gereken soru modernleşmenin batılılaşma ile eş anlamlı olup olmadığı.

"Genelleştirmelerden kaçınmalıyız, aksi takdirde çözümleri bulamayız" Tariq Ramadan.

Feminizmle ilgili çok fazla tartışma çıkmasa da, karşıt görüşlere neden olan alan feminizmin tıpkı sekülerizm gibi batı eksenli bir düşünce ürünü olması.

Tüm tartışmaların ortasında havada asılı kalan soru şu: kendini nasıl özgürleştiriyorsun?

Gazeteci yazar Ayşe Önal daha farklı bir duruş sergilerken tartışmaya oldukça alternatif bir söylem getirdi. İslamiyet'in hala kadınları ezen ve ikincil konuma getiren bir dinamik olduğunu savunan Önal İslamiyet'in kadın güçlenmesi için tüm fırsatları ortadan kaldırdığını ifade etti. Önal "Dini öğretiler ve kültürü birbirinden ayırmaya İslamiyet fırsat vermiyor, çünkü bunlar iç içe geçmiş oluşumlar. Böyle olunca kadın güçlenmesi için fırsatlar daralıyor" dedi.